

Časopis „NAPREJ“ izhaja dvakrat mesečno in sicer 4. in 18.

Uredništvo, administracija in ekspedicija: Idrija št. 75.

Vse denarne pošiljke na naslov:

Upravništvo „Naprej“.

Vse dopise in spise na uredništvo.

NAPREJ!

Lastnik lista:

„Idrijska okrajna organizacija.“

Naročnina za celo leto: v Idriji (brez donajanja na dom): K 1-92, (z donajanjem na dom): K 2-40, po pošti K 2-50; v Nemčijo 3 krone.

Posamezne številke 8 vin.

Delavci! Praznujte prvi majnik!

Socialna demokracija — edina ljudska stranka.

Volitve v državni zbor se bodo vršile 14. maja!

Vse polno političnih strank se poteza za glasove volilcev, za glasove delavcev in kmetov.

Zavedno ljudstvo se mora izreči, komu bo zaupalo.

Ena resnica je večna: Ljudstvo zaupaj samo sebi!

In edina ljudska stranka je socialno-demokratska stranka!

*

Ljudstvo mora biti zato, da se upelje v vse one zборе, ki dajejo zakone, splošna in enaka volilna pravica.

Ljudstvo mora biti proti vsakomur, kdor bi ne bil zato, da bi ljudstvo samo dajalo zakone, samo jih zametalo in da bi bila samodoločba in samouprava naroda v državi, deželi in občini.

Ljudstvo mora biti zato, da se odpravijo vsi zakoni, ki omejujejo svobodno besedo. Časopisju se naj da prostost. Odpravijo naj se vsi zakoni, ki omejujejo snovanje društev in sklicanje zborovanj!

Ljudstvo mora biti zato, da se sklene in uresniči zakon, po katerem se ostro kaznujejo oni uradniki, ki bi krutili posamezniku ali društvom politične pravice.

Ljudstvo mora biti zato, da se zagotovi neodvisnost sodišč, da bodi pravosodje in pravno poslovanje brezplačno.

Ljudstvo mora biti zato, **da dobe po nedolžnem zaprte in obsojene osebe odškodnino.**

Ljudstvo mora biti zato, da se volijo porotniki na podlagi splošne, direktne in enake volilne pravice.

Ljudstvo mora biti zato, da se odpravi smrtna kazen.

Ljudstvo mora biti zato, da bi zdravniki, plačani od države, oz. občine, zdravili **zastonj** ter da bi bila zdravilna sredstva brezplačna!

Ljudstvo mora biti zato, **da bodi versko prepričanje človeka njegova stvar**, ne pa stvar njegovih sosedov!

Ljudstvo mora biti pa **proti temu**, da se izrablja versko prepričanje ljudstva v sebične namene posameznikov; ljudstvo mora biti proti temu, da se z neprestanim govorjenjem o veri in o nevarnosti za vero zapeljuje revno ljudstvo od zboljšavanja težkih gospodarskih razmer.

Ljudstvo mora biti zato, da je šolski pouk obvezen in brezplačen ter da se v šoli uči glavno tisto, kar človek potrebuje v vsakdanjem življenju, ker usoda človekova je pač, **da mora popreje dolgo vrsto let živeti**, predno umrje. In velika naloga človekova je: **skrbeti, kako bo živel, kako in kaj bo jedel, kako bo živela njegova družina in kje bo stanovala.**

Višja učna izobrazba za tiste, ki so zanjo sposobni, mora biti brezplačna, da bodo mogli tudi manj premožni, zato pa bolj talentirani, študirati višje nauke.

Ljudstvo ne more in ne sme biti proti temu, da se odpravijo vsi dosedanji davki ter nadomestijo le z enim davkom, namreč z davkom od dohodkov. Kdor ima več dohodkov, plača več, kdor ima manj, plača manj!

Ljudstvo mora biti zato, da se stalna vojska odpravi ter nadomesti z ljudsko brambo. Vsak moški naj bode sposoben za orožje ter naj ga ima doma v svoji shrambi. Kdaj se naj vojskuje — o vojski in miru — odloča naj ljudstvo samo!

Žena in mož imejta enake pravice!

Tako govori program socialnih demokratov, **to hočejo so-**

cialni demokratje, ker vse to izvira iz njih principov!

Kdo more reči, da hočejo socialni demokratje kaj takega, kar bi ne bilo v korist delavskega in kmečkega ljudstva?

Ni ga poštenega človeka, ki bi to mogel trditi!

So pač ljudje, ki so sleparili ljudstvo že stoletja — in ki hočejo še vedno slepariti! **In ti so proti socialnim demokratom!**

*

Ljudstvo je živelo stoletja in stoletja v sužnjosti, v podložnosti, v tiranstvu. Robotalo in tlačano je močnejšim, ki so izrabljali svojo **moč**, da so podjarmili slabejše!

Vzdignilo se je sicer ljudstvo tuptam proti močnejšim — **moč** pa je zmagala vedno!

Kmečki kralj Gubec, ki je vodil kmete proti graščakom, je bil, kronan z razbeljeno krono, posajen na železnem prestolu — sredi grmade, katere plameni so švigali visoko proti nebu.

Kmete, ki so se uprli posvetni in duhovski gospodi, pa so obešali po drevesih, postreljali jih kot zajce, pometali jih v Savo...

Moč pa je zmagala!

Na barikadah Pariza ob francoski revoluciji je tekla kri podjarmljenega delavca za svobodo. Bastilje, gradovi, podzemeljske ječe, vse je bilo polno delavskega ljudstva, ki ga je **moč** zaprla in zatrla...

Kri je tekla v potokih, nedolžna kri delavčeva, ker je zakričal, da hoče človeško živeti.

Moč pa je zmagala...

Kri je močila zemljo — iz zemlje so pognali cvetovi. Moč jih je tepala, poteptala jih je veliko, vseh za tretji pa že ni mogla.

Rodila se je moč proti moči!

Pojavile so se organizacije trpinov. „Proletarci vseh dežel, vseh narodov, združite se! Postanite moč!“ Ta klic je zadonel in se še danes razlega.

Tresejo se stebri stare moči.

Ljudstvo, delavsko, kmečko ljudstvo! Stara moč te hoče in te potrebuje; — in nova, mlada moč te kliče!

Moč proti moči!

Delavec! Kmet! Ali pojdeš za tisto **močjo**, ki je kronala kralja Gubca, ali pojdeš za močjo, ki je ubila kmete-tlačane, ki je prelivala delavčevo kri?

Nikdar! O, delavno in kmečko ljudstvo! Tvoja moč bodi nova, mlada moč.

* * *

Socialna demokracija predstavlja novo, mlado moč. Ona edina stremi po osvobojenju ljudstva iz vseh okovov, v katerih še vedno ječi.

*

Volilci! Ne nazaj v **staro moč!**
Naprej v novo, mlado moč!

Ne pustite se več slepariti! Nekdanje čase premislite!

Boj stari moči za novo, mlado moč!

V boj za socialno demokracijo!

Kandidat socialne demokracije v našem okraju je

Josip Kopač

strokovni tajnik v Trstu.

To ime naj zapiše vsak volilec na glasovalni listek 14. maja. Zmaga socialne demokracije pomeni zmago ljudstva!

Iz Amerike.*

Viriden III.

Združene države severne Amerike so znane na sploh pod imenom: «dežela neomejene mogočnosti». In to po pravici. Da boste razumeli temu, navedem ta-le slučaj, ki je za delavstvo vobče prav zelo poučen.

L. 1904 so rudarji v Cripple Creek, Colorado štrajkali, da bi dosegli osemurni delavnik, ki je bil sicer zanje že

* Radi pomanjkanja prostora smo odložili ta članek, ki bi imel priti meseca marca, do danes. — Op. ured.

zakonito pripoznan in za katerega je bilo lani večina glasov pri volitvi v državi Colorado oddanih. Podjetniki rovov so se zvezali skupaj v «meščansko gardo», dobili vojaštvo v pomoč in oborožili so najete hlapčone, štrajkuječe rudarje so zapirali v živinske hleve ter jih odpeljavali ponoči preko državne meje. Uplivnejše osebe pa so tudi brez vsake obravnave imeli zaprte v hlevih, ne da bi jim dovolili občevati z zunanjim svetom. Štrajk rudarjev v Cripple Creek, kateri je vodila «Unija zapadnih rudarjev», je bil z vso brutalnostjo zatrt. Uradniki Unije, so-

drugi Moyer, Haywood in Pittebone so vodili stavko, bili vzeti v zapor ter seve tudi izpuščeni, toda šele potem, ko se jim ni moglo dokazati ničesar nezakonitega. Ko so bili izpuščeni iz zapora, apelirali so takoj na vse radikalne in revolucionarne elemente Združenih držav ter kazali na štrajk v Cripple Creek. Sklicali so takoj 1. 1905 konferenco v Čikago, kjer so ustanovili novo delavsko zvezo pod imenom Industrial Workers of the World (industrielni svetovni delavci). Zapadnim kapitalistom je to šlo preko njihovih misli in sklenili so, da se na vsak način iznebe teh treh delavskih voditeljev.

Znani delavcem sovražni eksguverner države Idaho je bil v svojem stanovanju umorjen. Guverner je imel seveda vse polno sevražnikov, in skoro bi ne bilo pretežavno uganiti: kdo je izvršil napad. Zveza kapitalistov je pa kar iznašla, da so uradniki delavske zveze najeli ljudi, ki naj izvrše umor eksguvernerja Steinberga v Idaho. Takoj so dobili lopove, ki so proti visokemu plačilu nastopili proti imenovanim uradnikom in neustrašenim delavskim voditeljem. Zatožili so torej Mayerja, Haywooda in Pittebona, ki so bili seve tudi takoj odpeljani preko meje države Colorado v Idaho. Niso imeli niti časa, da bi protestirali proti nepostavnemu ujetju in odgonu v državo, kjer še v svojem življenju nikoli niso stanovali. Sedaj so imenovani že od 14. februarja lanskega leta v zaporu in kapitalistični hlapčoni, tamkajšni sodniki si še niso upali voditi obravnave, ker je stvar zapletena tako, da si še niso sploh svesti, ali so že dovolj pripravljene na justični umor.

Poskusili so podjetniki že razno, da bi potlačili delavske voditelje. Ob času štrajka v Cripple Creek so podjetniški hlapčoni poskusili razstreliti postajo Inpendene, baš ko so se stavkokazi peljali k rovom. Hoteli so to razstrelitev podtakniti delavskim voditeljem, ali kmalu se je jasno izkazalo, kako je bilo.

Pravijo, da se začne obravnava z našimi zaprtimi sodrugi v početku marca. Ta obravnava bo zelo zanimljiva, ne le za ameriško, ampak za delavstvo celega sveta!

Eno je gotovo: če mi delavci ne bomo pripravljene z aktivnim nastopom, da preprečimo justični umor, se bo isti izvršil! Kapitalistom je zelo veliko na tem, da se iznebe neljubih jim oseb.

Delavstvo je v oziru branitve naših sodrugov veliko ukrepalo in ukrenilo. Vršili so se že prav mnogi protestni shodi, in nabral se je ogromni obrambeni fond — dovolj pa to še ni! E. Debs je n. pr. na protestnem shodu grozil, češ: «če kapitalisti store prvi korak, mi bomo storili zadnjega».

Pa o tem bom poročal obsirneje.

Simon Kavčič.

Volilno gibanje.

Prav veselo gibanje je nastalo. Shod za shodom se vrši. Socialna demokracija prodira celo v kraje, kjer so se ljudje bali že imena: „socialni demokrat“ bolj kot se boji hudič križa! Agitacija socialnih demokratov pa je čila — stopamo zato z lepimi uspehi iz kraja v kraj. Klerikalci sicer poročajo o naših shodih tako, kakor — oni znajo! Lažnjivec še ni nikoli govoril resnice. In klerikalci so patentirani lažnjivci. Človeku se gnjusijo: kajti ljudje, ki imajo vedno svete besede na jeziku, bi vendar morali saj govoriti resnico. Ali kaj še! Zlažejo se — nato se pa prekrizajo in se gredo spovedati! Greh se jim odpusti. In lažejo se dalje...

O poročilih v „Slovencu“ se je že udomačila govorica: laže kot „Slovenec“. Pa naj laže, bodo saj ljudje popreje prišli do spoznanja! Laž ima kratke noge — le resnica je večna!

Iz Ivanjega sela pri Rakeku. Na velikonočno nedeljo je bil v Moričevi gostilni pod predsedništvom sodr. Zalarja velezanimiv volilni shod, na katerem se je predstavil kandidat sodrug Kopač, ki je v skoraj dveurnem govoru raztolmačil pomen državnoborskih volitev in socialno-demokratski program. Razcefral je frazerstvo meščanskih strank, ki hočejo z raznimi slepili kakor

„vera in narodnost je v nevarnosti“ še nadalje varati revno ljudstvo, katero so toliko časa molzli in spravili na rob propada. Shod, na katerem se je zbralo približno 100 ljudi, je Kopačevo kandidaturo soglasno sprejel.

Iz Cerknice. Na velikonočni pondeljek popoldne je bil v gostilni gosp. Zalarja v Cerknici dobro obiskan volilni shod pod predsedništvom sodr. Baraga, ki je bil tam slučajno na dopustu. Vkljub dejstvu, da sta kaplan Lavrenčič iz Cerknice in znani klerikalni hujskač, župnik iz Grahovega, v cerkvi hujskala ljudstvo, da naj ne gre nihče na shod, se je bilo vendar zbralo približno 200 ljudi. Če se upošteva, da ni bilo za ta shod skoraj nobene druge agitacije, kakor da je obesil gostilničar tablo na vrata, na kateri je bil naznanjen začetek shoda, se lahko trdi, da je tudi v cerkniškem okraju socializem zadobil trdna tla in da se bodo izjalovili poizkusi, da bi se ga zatrl. Predsednik je otvoril shod ter povdarjal, da ga neizmerno veseli, da se je tudi v njegovem rojstnem kraju pričelo daniti. Sodrugi Kopač, burno pozdravljen, je predvsem konstatiral podlo in lažljivo obrekovanje v „Slovincu“, češ, da je bil zadnji shod velik fiasko socialne-demokracije, ker je baje, ko so klerikalci na komando odšli, samo 20 navzočih ostalo v dvorani. Imenoval je pisarja notice o shodu v Cerknici podlega lažnjika. Sam „Slovenec“ je konstatiral, da je bilo 500 ljudi na shodu in ko so klerikalci, katerih je bilo kakih 120—150, odšli, se v prostorni dvorani niti poznalo ni tega — pa pravi, da je ostalo samo še dvajset ljudi. Ker katoliški popje tako lažljivo proti stranki agitirajo in vedno kriče, da socialisti, katere imenujejo očitne grešnike, zaničujejo vero, bo vendar enkrat potrebno obrazložiti, kaj je bivstvo vere, kako je nastala, kaj je klerikalizem, kaj je cerkvena hierarhija, da bodo navzoči izpoznali, s kakimi lažljivimi argumenti deluje stranka laži in obrekovanj. Ko je govornik razložil, kaj je vera in kako je nastala ter kako stremljenje ima klerikalizem, so navzoči njegovemu izvajanju burno pritrdjevali. Razkladal je tudi pomen državnozborskih volitev in cilje za mandate

se potegujočih strank ter žel za njegov trud vseobče priznanje. Kandidatura je bila soglasno sprejeta. Ko je predsednik navzoče opozoril, da je volilni imenik cerkniške občine razpoložen (ki ima 1100 volilcev) in da naj vsakdo pregleda, če je vpisan, je zaključil velezanimivi shod.

Iz Cerknice. Na nedeljo, 7. aprila popoldne, v dvorano k Črnemu orlu sklicani soc.-dem. volilni shod je bil izborno obiskan, 300 do 350 volilcev se je zbralo, da slišijo program kandidata socialno-demokrat. stranke. Tudi kapelana Sušnik (svetovnoznani zmagovalec nad liberalci na Vrhniki) in Sedej sta pripeljala svojo četo. Shod je otvoril ob polštirih popoldne sodr. A. Kristan iz Idrije z jedrnatim ogovorom ter je, predstavivši sodr. Josipa Kopača kot kandidata za državnozborski mandat, podelil njemu besedo. Sodrugi J. Kopač je nato v lepem poldrugo uro trajajočem govoru razvil program soc. demokracije ter se dotaknil s krepko kritiko tudi stranke liberalne in klerikalne. Viharno odobravanje je žel sodrugi J. Kopač za svoja izvajanja. Navzoči klerikalci so izprva hoteli shod motiti s kašljanjem, ali prešlo jim je to prav kmalu, kajti povedalo se jim je takoj, da so minuli časi, ko se je razbilo vsak napredni shod na Vrhniki. Po sodr. J. Kopaču je govoril kapelan Sušnik, ki je operiral s samo vero in vero. Proglašal se je za namestnika božjega, ki ima polno pravico voditi verno ljudstvo v političnem boju proti brezvercem. Pravi Peter Amienski! Odgovarjala sta mu sodr. Anton Kristan in kandidat J. Kopač, tako — da se je gosp. Sušnik moral zopet za »edinozveličavno sveto vero« skriti ter jo odkuriti s svojimi najzvestejšimi s shoda. Sodrugi A. Kristan je nato konstatiral, da je kapelan Sušnik lagal, da so socialni demokratje brezverci, ker vera ni cerkev, ampak notranje prepričanje človeka; pozval je vse, naj glasujejo 14. maja za J. Kopača in s slava-klici na soc. demokracijo zaključil trinpol ure trajajoče zborovanje. — Na Vrhniki se dani! Socialna demokracija prodira čim dalje globlje, in 14. maja se bo čudil klerikalizem, ko bodo šteli glasovi za socialnega demokrata!

Še iz Vrhnik. Na kratko sem vam zadnjič opisal lepi shod na Vrhnik! Ko sem pa bral „Slovenca“, zgrozil sem se. Tako lagati si upajo! Kaplan Sušnik je vendar dobival take batine, ki so ga kar uničile! In zdaj se upa trditi, da je ta shod koristil — S. L. S., to je stranki ljudskih sleparjev! Kaplana Sušnika sta sodruga J. Kopač in Anton Kristan tako „zdelala“, da ni mogel prav nič drugega odgovoriti kot: „možje, naša vera je prva!“ No, nič ne dé, naj lažejo, kakor hočejo. Že danes, par dni po shodu, pravijo prav mnogi: nobenega drugega ne bomo volili kot J. Kopača. Sodr. J. Kopač, strokovni tajnik v Trstu, bomo napisali na volilni listek. In volilnih listkov s tem napisom bo na Vrhnik prav veliko! Socialno-demokrat. stranka je edina ljudska stranka; ljudstvo pojde za njo. — Naznanjam Vam, da klerikalci za ubogega Gostinčarja tako nečuvno delujejo, da se nam smilijo njihovi podplati. Kmetiče iz vrhniških podobčin neusmiljeno mrcvarijo. Ljudje, kmečki seveda, so vsi zbegani. Proti hudiču, jej, jej...! No, nič ne de: mi socialni demokratje na Vrhnik bomo že napravili svojo dolžnost. Povedali bomo vsakemu, da se ne gre sedaj za vero, ampak za farško oblast. Duhovniki bi se radi kar intabulirali na našega kmeta ter ga privezali z vrvmi, da jim ne uide. Vendar: dani se, gorje vam, ljudske pijavke!

Dr. Šuštersič v Logatcu. Slabo mora iti za Gostinčarja! Predno so njegovo kandidaturo za naš okraj proglasili, lazil je dr. Krek po celém okraju, obiskal je vse farovže ter napravil celo vrsto zaupnih shodov. Po 28. februarju, ko so že postavili Gostinčarja, hodi pa ta v spremstvu fajmoštrov, kaplanov in drugih klerikalnih podreptnikov; slabo pa se mu mora goditi. V Logatec mu je prišel pomagat sam vrhovni poglavar dr. Ivan Šuštersič, namestnik boga na Kranjskem. V Zgornjem Logatcu se je predstavil ta glasoviti samodržec ob 3. uri pop., v Dol. Logatcu pa ob 5. uri pop. 14. aprila t. l. Ne sam! Spremljal ga je c. kr. komisar v polni uniformi, kar je pač nekaj nenavadnega. In vsi gg. orožniki so bili radi dr. Šuštersiča

po koncu — dež je rosil, in ubogi, izmučeni možje so se morali radi te bodoče Ekselence močiti po nepotrebnem, in pa še v škodo zapeljanim, podivjanim klerikalnim kozličem.

V Zgornjem Logatcu je prišel v dvorano ponosen kakor more in sme biti ponosen vodja backov... Spremljali so ga debeli župnik zgornjelogaški, suhi in blede kapelan njegov ter slavni Matevž Sušnik, kapelan z Vrhnik. Gostinčar je capljajal za njimi, blede, ubog, tresoč se. Prevzvišeni poglavar dr. Šuštersič je otvoril zbor — kot društveni shod katoliškega političnega društva, zagrozil vsem s paragrafi, s šestmesečno ječo in ričetom, za pričo resničnosti svojih besedi je navedel gosp. c. kr. komisarja Hofbauerja ter začel z gromkim svojim glasom. Govoril je o S. L. S. tako kot dr. Šuštersič zna! Hvalil je carino na živino ter povelečeval njene posledice: drago meso in neznosno draginjo, udrihal je po škricih (sam največji škric!) ter po notarjih itd. Vojaštvo mora biti, in Avstrija mora naklestiti Italjane, kadar bode treba. Topovi morajo biti, da se pobijejo Italijani. (Vsakemu, kdor se mu je predrznil ugovarjati, zapretil je, da ga vrže ven!) Za njim je govoril par minut kandidat Gostinčar o «zajcu» in o sveti edinozveličavni veri naših očakov! — Oglasil se je navzoči sodr. Anton Kristan iz Idrije za besedo ter je začel dokazovati škodljivost carinskega tarifa za kmeta in delavca. Dr. Šuštersič je neprestano ugovarjal ter s tem hodril k ugovarjanju oba kaplana, starega, debelega fajmostra, ki nikakor ni mogel razumeti, da povzroči draginjo visoka carina na živila. Ko je sodrug A. Kristan dokazoval visokost carine pri petroleju, laškem olju, železnini, sladkorju, ovsu, rži, pšenici i. t. d. — vpil je predsednik dr. Šuštersič: «Zdaj je že dosti o carini, zdaj kaj družega, — volilci, glasujte, da ne sme Kristan nič več o carini govoriti.» — Ko je na to govoril sodr. A. Kristan o vojaških bremenih — je vpil dr. Šuštersič: «Saj to vemo — povejte, kar imate meni očitati, meni očitajte», ter mu je grozil, da mu odvzame besedo, kar se je tudi zgodilo na ta-le način: Ko je sodrug Anton Kristan

začel govoriti o militarizmu, slutil je dr. Šušteršič, da ga bode doletelo marsikaj, zato je jel vpiti ter klicati govornika k redu. Njegovi podrepaniki so videli nervoznost generalisima, so pa še sami začeli — in kar nakrat je rekel generalisimus: glasujte, ali naj Kristan še naprej govori? Pol jih je vzdignilo roke, da še — on pa je vpil: večina ne pusti več, in odvezel je sodrugu Antonu Kristanu besedo. — Ljudje so se muzali, češ: tak voditelj take stranke, pa se boji idrijskega Kristana! Slabo vest mora imeti! — Na to je dal dr. Šušteršič na glasovanje Gostinčarjevo kandidaturo. Polovica je vzdignila roke proti, čeprav sta

fajmošter in kaplan strogo pazila, kdo se bo predrznil, proti glasovati. Volitev je tajna, gospod dr. Šušteršič, in kako bo Zgornji Logatec tajno volil, se bode 14. maja prepričali! — V Dolenjem Logatcu je bil pri Kokoljevcu buren shod. Z orožniki in s c. kr. komisarjem se je komaj toliko doseglo, da so dr. Šušteršiča nekaj časa mirno poslušali. Dva klerikalna razgrajča se bosta radi svoje surovosti zagovarjala še pred sodnijo. Eden je nekemu zborovalcu vrgel steklenico v glavo, drug je pa vrgel kamen za sodr. Ant. Kristanom. Žalosten jo je generalisimus odkuril iz Logatca — še bolj žalosten pa seveda Josip Gostinčar.

Iz idrijskega okraja.

Agitirajte! Sodrugi na delo! Čas volitve pride kmalu! Noben glas naj se ne izgubi. — Vsi za našega kandidata Josipa Kopača!

Mestna hranilnica idrijska bo začela v najkrajšem času poslovati!

Iz seje občinskega odbora, vršeče se 28. marca V-prejelo se je v domovinsko zvezo 12 prosilcev. V upravni odbor mestne hranilnice so izvoljeni odborniki: Anton Kristan, Ivan Kokalj, Alojzij Uršič, Alojzij Pegan, Karol Svoboda, Matej Kobal, Filip Vilič, potem še paznik Ivan Ferjančič, posestnik Prelovec, trgovec Dragotin Lapajne, krojaški mojster Leopold Stravs in rudar Matija Seljak. — V volilno komisijo za državnozbornske volitve so izvoljeni: odborniki Andrej Perko, Fran Šinkovec, Ivan Tukač, Alojzij Uršič, Ivan Velikanec in L. Lapajne ter M. Tratnik in A. Kobal za namestnika. — Neko prošnjo za gostilniško koncesijo se je odklonilo. — Podeli se nekaj podpor ter zviša plačilo za hrano A. Podobniku na 18 kron. Dovolil se po priporočilu več odbornikov (glavni sodrug Anton Kristan), da se začne delati vodovod za gradom. Sodrugi Anton Kristan je urgiral še več vodovodov; na Kovačevem rovtu se mora pomagati prehivalcem, da dobe vodovod, na Lenštat in na Brusovcu. Župan je obljubil, da bode te vodovode pospeševal. Med slučajnostmi je najprej v lepih besedah gosp. sodnik Sturm poročal o tem, da se ustanovi za Idrijo ljudska kuhinja. O človekoljubnih prizadevanjih g. sodnika Sturm bomo še pisali. Urédilo se je še več manjših reči, kakor podaljšanje pogodbe z g. Jelencem ter se je dovolilo 1000 kron posojila konsorciju za železnico Idrija—sv. Lucija—Vrhnika pod pogojem, da stopi župan Idrije kot njen zastopnik v konsorcij. — Javni seji je sledila tajna, ki pa ni dosegla nobenih rezultatov.

„Slovenskemu Narodu“ v odgovor! V sobotni številki z dne 13. aprila se je znani gospodič iz Idrije prav debelo zaletel v našega urednika. Revšé pač ne ve, kaj dela. Brillantni uspehi agitacije za kandidata sodr. Josipa Kopača so ga čisto zmedli. Kar v deliriju je! Kristan — potegnjen, piše «Narod», potegnjen pa je le «Narod» in njegovi bralci, ko morajo brati očitne neresnice. Istina je, da je Grudnova kandidatura le zato, da se glasovi liberalnih ostankov zadnjič prestejejo. Dopisniku «Naroda» se ne dopade, da je sodrug J. Kopač marljiv delavec za blagor ljudstva. Mi dopisnika le čez ljubimo! Notar, notarski kandidat, profesor in trgovec — kandidirajo kmeta ter se poteguje o za blagor kmeta. Kdo bi se ne smejal?! — Kristan laže, piše ubogo revšé v «Narodu». Ne dokaže pa tega, kajti ne upa si dokazati. Pravi, g. Petriča v Logatcu naj se vpraša. Prav! Gospod Petrič, na dan! Govorite, povejte — povedali bode te, da je dopisnik «Naroda» prav navaden, predrzen obrekovalec. Kaj je gospod Petrič 17. marca ob 1. uri popoldne govoril, o tem bodo zanesljive priče izpovedale! — Predebela je res, kar piše revšé v «Narodu» o shodu na Dobračevem. Dopisnik laže. Dokaz: zakaj predsednik shoda na Dobračevem ni dal Grudnove kandidature na glasovanje? Zato, ker se je bal, da te kandidature ne bo na Dobračevem doletela ista usoda kot jo je na Kljuki. Valentin Poljanšek bo že odgovoril revšetu na njegove laži, če se mu bo vredno zdelo!

„Slovincu“ se meša. Piše, da socialni demokratje prirejamo po naših krajih shode v obskurnih lokalih. Klerikalci pa prirejajo obskurne shode! Klerikalci zborujejo v farovških vežah, socialni demokratje pa v kmečkih hišah!

Neodvisen kmet bo zastopal kmete, trgovce, delavce, uradnike, — zakaj? Zato, ker je neodvisen kmet.

Sodrug J. Kopač pa kmetov ne bo mogel zastopati, ker je strokovni tajnik! Tako pišejo v letakih gg. liberalci. Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo! — Delavci, kmetje, obrtniki — vi pa volite vsi sodruga Josipa Kopača!

Najboljši zastopnik našega okraja v državnem zboru bode kandidat Josip Kopač! Sodrug! Delujte na vso moč, da bo izvoljen naš kandidat, ki visoko nadkriljuje tako Grudna kakor Gostinčarja!

Roditeljski večer. Predzadnjo soboto se je vršil v c. kr. ljudski šoli roditeljski večer, na katerem je govoril Avg. Šabec, c. kr. ljudskošolski učitelj. Udeležba je bila znatna. Želeti bi bilo, da bi ti roditeljski večeri ostali še dalje časa na dnevnem redu.

V **ravnateljstvo** mestne hranilnice je izvoljen sodrug Alojzij Uršič za socialne demokrate, za skontoratorja pa sodrug Anton Krist n.

Prvi majnik se bliža. Vsako leto smo slovesno praznovali naš delavski praznik. Tudi letos ne bodemo zaostali, kajti baš letos je proslava prvega majnika najpomembnejša!

«Nekdo» je v «Notranju» z dne 30. marca za «prvi april» objavil nekaj umestnih, nekaj pa tudi zelo neumestnih šal. Dopis je vzbudil mnogo smeha, pa tudi precej nevolje. Obsojati je, da se vlačijo po takih listih mestni klač ter da se ljudi, kot je n. pr. občespoštovani gosp. sodnik Sturm, na tako nelep način izpostavlja... Pa, kaj hočemo, malomestni ljudje ne zataje svojega okusa.

Času primerna knjižica!

V kratkem se višje volitve v državni zbor po novi postavi. Ker se te volitve bistveno razločujejo od desedanjih, služi v dobro uporabo ravnokar v drugi, pomnoženi izdaji izišla brošura

Novi državnozbornski volilni red z zemljevidom

ki je izšla v založbi **Ivana Pr. Lampreta, tiskarnarja v Kranju.** Stane 60 vin., s pošto 70 vin. Naroča se lahko v Kranju in v vseh knjigotržnicah.

Kašelj!

Kdor trpi na kašlju, rabi naj povsod preizkušeni olajševalni in zelo okusni

Kaiserjeve prsne karamele.

5120 notarsko overovljenih spričeval kaže uspehe pri kašlju, hripavosti, kataru in zažlemanosti.

Paketi po 20 in 40 vin. — Pravi so le z znamko «Tri jelke». — Zaloga pri 24—7

Danielu Pircu, lekarnarju v Idriji.

Izdajatelj in odgovorni urednik Anton Kristan.

*Naj toče majhen sem možic!
Pa sem lepo debelih lic.
In ta sem le zato dobil.
Ker sem Kathreinerjevo kavo pil.*

Pristna samo v izvornih zavojih z imenom **Kathreiner.**

Nihče naj bi ne pil močno razburjajoče zrnaté kave nemešane!

Kathreinerjeva Kneippova sladna kava

sama se je obnesla za najokusnejšo primes, ki lahko prebavna, redilna in krvotvorna speši zdravje.

Otreke bi bilo samo če navajati **Kathreinerjevo** KAVO.

Vsak delavec in vsaka delavka mora biti član svoje zadruga ter nakupovati le v zadruga prodajalnici, kar se prodaja! Svoji k svojim! Delavec k delavcu! Priporoča se **delavcem, kmetom in obrtnikom** pristop v

„Občno konsumno društvo v Idriji“

vpisano zadrugo z omejeno zavezo kjer se prodaja

fino blago po najzmernejših cenah.

Poskusite in priporočite
≡ izdelke ≡

Vydrove tovarne hranil
v Pragi VIII. Cenovnik zastoj.

Tiskal Iv. Pr. Lampret v Kranju.